

Beleidsnota Vereniging Oud Hoorn 2021- 2025

1. Doelstellingen

Hoorn heeft haar rijke verleden redelijk overleefd. Wie door de binnenstad wandelt, kan zich op een aantal plaatsen nog steeds in de zeventiende -eeuwse stad wanen dankzij de honderden monumenten en het goed bewaarde stratenpatroon, dat in aanleg stamt uit de dertiende eeuw.

De vereniging stelt zich ten doel het materiële en immateriële erfgoed binnen de gemeente Hoorn te beschermen en de kennis over de geschiedenis van de gemeente en haar erfgoed te vergroten en te verspreiden.

Vereniging Oud Hoorn is in 1917 opgericht door de heer J.C. Kerkmeijer en levert een belangrijke bijdrage aan het uitvoeren of bevorderen van restauraties en het kritisch volgen van nieuwbouwplannen. Door middel van acties gericht op het voorkomen van sloop strijdt zij voor het behoud van historisch waardevolle panden en stadsgezichten

2. Vereniging

De organisatie van de vereniging wordt gekenmerkt door:
een groot aantal vrijwilligers;

de grote zelfstandigheid van werkgroepen en redacties;

de hoge professionaliteit van de redactie- en werkgroep leden;

De rol van de vrijwilligers is vastgelegd in de nota Vrijwilligersbeleid 2019.

[Vereniging Oud Hoorn, vrijwilligersbeleid en organogram](#)

De Vereniging heeft een eigen onderkomen in een voormalig VOC-pakhuis genaamd het Pakhuis, Onder de Boompjes 22, 1621 GG te Hoorn.

3. Erfgoededucatie

Door ons erfgoed te begrijpen, krijgt het waarde en ontstaat draagvlak om er zorgvuldig mee om te gaan. Erfgoededucatie laat mensen zien dat hun eigen omgeving betekenisvol is en iets met hen zelf te maken heeft. Vereniging Oud Hoorn organiseert educatieve activiteiten bedoeld om belangstelling te wekken bij inwoners van Hoorn voor de schoonheid van het materieel en immaterieel erfgoed in de stad.

De inhoud en/of de datums van de activiteiten worden jaarlijks opnieuw bepaald. Iedere activiteit dient daarom apart onder de aandacht van de doelgroep gebracht te worden. Dit gebeurt via de volgende media; kwartaalblad Oud Hoorn, website Oud Hoorn, posters, promotiekaarten, nieuwsbrief aan leden, Facebook, persberichten, Cultuur Hoorn.

3.1 Historische rondleidingen

Iedere zomer verzorgt de vereniging een programma van circa vijf gratis toegankelijke historische rondleidingen door de binnenstad voor gemiddeld 220

deelnemers per wandeling. Een groep van 35 door de vereniging opgeleide vrijwilligers neemt de deelnemers mee langs historische objecten en vertelt over o.m. cultuurgeschiedenis, bouwkunst, stedenbouwkundige ontwikkelingen en opmerkelijke vroegere stadsgenoten. Een systematisch roulerend aanbod van 15 standaardwandelingen borgt de geografische spreiding in de historische binnenstad. De actuele beleidsuitwerking van deze activiteit treft u [hier](#) aan.

3.2 Lezingen

Specifieke thema's komen aan bod in de vorm van lezingen. Het programma bestaat uit een reeks van vijf bijeenkomsten in de maanden oktober, november, januari, februari en maart voor gemiddeld 50 bezoekers per lezing. In combinatie met historische rondleidingen in de zomer wordt op deze manier een doorlopend jaarprogramma aan activiteiten ingevuld. Sprekers worden gezocht in het netwerk van de vereniging of gekozen uit spontane aanmeldingen. Voor het bijwonen van een lezing wordt een bijdrage gevraagd.

3.3 Tentoonstellingen

Specifieke thema's worden tevens uitgelicht aan de hand van beeldmateriaal gepresenteerd in tentoonstellingen. Drie à vier keer per jaar richt een werkgroep voor gemiddeld 300 bezoekers een nieuwe expositie in. Deze is gratis te bezichtigen in het verenigingsgebouw van Oud Hoorn gedurende de openingstijden.

3.4 Cursus

Een verdiepend educatief aanbod heeft in 2020 vorm gekregen met de nieuwe cursus 'Cultuurhistorie Hoorn'. Deze bestaat uit zeven modules die chronologisch de geschiedenis van de stad behandelen. Leerinhouden zijn geschikt voor deelnemers met geen, enige of veel voorkennis. Cursisten ontvangen een uitgebreide cursusmap. De praktijkbijeenkomsten bestaan uit een gevarieerd aanbod van werkvormen zoals rondleidingen, speurtochten, presentaties, kaartstudie, films en museumbezoek. Voor deze activiteit wordt een bijdrage gevraagd. De actuele beleidsuitwerking van de cursus treft u [hier](#) aan.

3.5 Jeugd

Speciaal voor de jeugd verzorgt een werkgroep van 15 vrijwilligers ieder najaar een educatief aanbod voor de bovenbouw van het basisonderwijs. Gemiddeld 500 leerlingen lopen onder begeleiding van de leerkracht een route door de stad waar zij historische personages ontmoeten. Deze vertellen over hun leven, hun streken en/of verdiensten. Aan de hand van een centrale vraag wordt de leerling uitgedaagd te reflecteren op het belang van de personages voor de geschiedenis van Hoorn en indirect op het leven van hun vroegere stadsgenoten. De drie roulerende thema's zijn: 'Held of schurk?', 'Verdien ik een standbeeld?' en 'Wat wil je vroeger worden?'. Deze activiteit wordt gratis aangeboden.

- **Actueel**

De doelgroep van de vereniging betreft álle inwoners van Hoorn en voor twee tot nu toe onderbelichte groepen is een aanvullend aanbod gewenst.

Voor jongeren in de onderbouw van het voortgezet onderwijs wordt in 2022 een dienst ontwikkeld onder de voorlopige werktitel 'Klassieken in Hoorn'.

In 2021 kwam een student aan de Reinwardt Academie tot het advies om voor ouderen in verzorgingshuizen een reminiscentiekoffer (b.v. Kermis in Hoorn), een workshop over de VOC of een belevenistafel te ontwikkelen. Het volledige onderzoek treft u [hier](#) aan.

- **Kansen**

Media zullen een steeds grotere rol gaan spelen bij kennisoverdracht. Digitale educatieve producten bieden inwoners de mogelijkheid zich zelfstandig op een zelfgekozen tijdstip in het erfgoed van Hoorn te verdiepen. De beleving van erfgoed in de fysieke context van het historische centrum heeft een meerwaarde. Digitaal geleide activiteiten vinden daarom in de binnenstad zelf plaats.

In 2020 zijn vier digitale stadswandelingen samengesteld. Deze zijn gratis te openen/printen vanaf de site van de vereniging en het eerste halfjaar ruim 4000 keer bekeken.

Het ontwikkelen van wandelingen a.d.h.v. podcasts is een logische volgende stap.

4 Vertegenwoordiging

Oud Hoorn zoekt samenwerking met andere organisaties die actief zijn op het gebied van erfgoed. Door elkaar te versterken dragen we direct en indirect bij aan onze eigen doelstellingen. Dit gebeurt onder meer door kennis en vrijwilligers uit te wisselen met de volgende organisaties:

- Gemeentelijke commissie voor Monumenten en Welstand
- Stichting Stadsherstel
- Publicatiestichting Bas Baltus
- Stichting Open Monumentendag Hoorn
- Stichting Kerkmeijer-de Regt
- Westfries Archief
- Westfries Museum
- Gemeentelijke adviescommissie naamgeving openbare ruimte
- Historische verenigingen Zwaag en Blokker
- Organisaties op regionaal en provinciaal niveau
- Stichting vrienden van de Begraafplaats Keern

5 Behoud van historisch karakter van de stad

Op diverse wijzen kan het behoud van het historisch karakter van de stad worden bevorderd. Welke wijze de voorkeur heeft hangt af van de specifieke omstandigheden en de manier waarop het gemeentebestuur en andere instellingen hun verantwoordelijkheden vorm geven.

Het behoud van het historisch karakter van de stad is (in beginsel onomstreden) gemeentelijk beleid. Meningsverschillen hebben voornamelijk betrekking op specifieke projecten en de uitvoering daarvan.

Dat betekent dat voor Oud Hoorn een tweesparenbeleid. Enerzijds wordt geprobeerd in een constructieve samenwerkingsrelatie met de gemeente het gemeentelijk beleid zowel in de voorbereiding als de uitvoering daarvan te beïnvloeden.

Anderzijds, indien zich niettemin besluitvorming aftekent die in de ogen van de Vereniging ongunstig of schadelijk is, wordt gebruik gemaakt van de wettelijke middelen om de uitvoering van zulke besluiten te verhinderen.

Van belang is om vast te stellen, dat 'behoud van het historisch karakter van de stad' niet betekent dat er in Hoorn niets mag veranderen.

Hoorn is een levende stad met veel dynamiek. Echter ook ten behoeve van de aantrekkelijkheid van de stad voor de regio en toeristen dient dit historisch karakter en het stadsgezicht gerespecteerd te worden en dienen de afzonderlijke rijks- en gemeentelijke monumenten en de beeldbepalende panden en hun omgeving bescherming te krijgen.

Daarbij gaat het niet alleen om panden maar ook om bomen, om groen.

De vereniging doet aan de gemeente voorstellen panden een monumentale status te verlenen. De Vereniging stelt zich constructief op en participeert in inspraak- en klankbordgroepen en becommentarieert gemeentelijke structuur- en bestemmingsplannen dan wel notities, nota's en verordeningen.

Omwille van voornoemde is hiervoor speciaal de werkgroep Stadsontwikkeling in het leven geroepen binnen de VOH.

Jaarlijks vindt overleg met de wethouder met de portefeuille erfgoed/momentenzorg plaats. Er is goed contact met het bureau Erfgoed van de gemeente.

Een belangrijke mogelijkheid om in een vroeg stadium plannen te toetsen aan gemeentelijk beleid en de doelstellingen van de Vereniging is de participatie in de Commissie voor Monumenten en Welstand. Vanaf de start van de voorloper van deze commissie, de bouwplancommissie waarvan de oprichter van de vereniging bijna een eeuw geleden de initiatiefnemer was, is de Vereniging lid van deze adviescommissie van de gemeente.

Het voornemen van het college van Burgemeester en Wethouders de qualitate qua zetel voor Oud Hoorn te laten vervallen, stuit op grote weerstand bij de Vereniging.

De Vereniging neemt deel aan het overleg van het Platform Religieus Erfgoed, waar eigenaren en gebruikers van kerkgebouwen in de gemeente overleggen over de mogelijkheden van aanvullend of ander gebruik van deze gebouwen en elkaar informeren over problemen, oplossingen en activiteiten.

Aandacht vragen voor slechte plaatsen of verkeerde ontwikkelingen in de stad vindt via het kwartaalblad in de rubriek Stadsbeeld plaats. Door de herhaling wordt beoogd deze te laten verbeteren. Sommige slechte plekken staan al jaren op de lijst.

De Monumentenprijs wordt jaarlijks wordt uitgereikt aan een persoon of organisatie die een positieve bijdrage heeft geleverd aan het behoud van het historisch karakter van de stad, vaak door de restauratie van een pand of een complex. De aandacht die via deze prijs wordt verkregen draagt bij aan de bewustwording van het bijzondere karakter van deze stad.

6 Ledenwerving en publiciteit

Zonder een stevig ledenbestand kan de Vereniging niet functioneren. Het aantal van ruim 1900 leden is bevredigend, maar de dalende tendens is wat zorgelijk. De ledenwerving en de propaganda vraagt voortdurend aandacht, maar het blijkt niet gemakkelijk het wat oudere ledenbestand aan te vullen met jongere mensen en nieuwe inwoners.

Voor de publiciteit rond activiteiten wordt gebruik gemaakt van dag- en weekbladen en in toenemende mate social media.